

Karolina Kosieradzka

Tytuł pracy magisterskiej: *Proszę państwa do... lasu. Powracające obrazy Zagłady wobec kryzysu humanitarnego na granicy polsko-białoruskiej*

Streszczenie (rozszerzone względem streszczenia zamieszczonego w pracy)

Praca magisterska *Proszę państwa do... lasu. Powracające obrazy Zagłady wobec kryzysu humanitarnego na granicy polsko-białoruskiej* podejmuje temat wizualnych korelacji między obrazami Holokaustu a obrazami docierającymi z terenów przygranicznych między Polską i Białorusią. Celem rozprawy jest prześledzenie procesu kojarzenia wizerunków, a także wskazanie roli kultury i sztuki w przekazywaniu wyobrażeń o przeszłości. Głównym pojęciem tekstu jest „obraz” – zarówno w znaczeniu wizualnego przedstawienia, jak i metafory werbalnej. W toku naukowego wywodu zostaje zaprezentowana koncepcja znaków-wyzwalaczy, czyli elementów wizualnych, które uruchamiają skojarzenia między doświadczeniem Żydów podczas II wojny światowej a sytuacją uchodźców na granicy polsko-białoruskiej. Na podstawie trzech fotografii rejestrujących kryzys humanitarny wyłoniono znaki-wyzwalacze, które nasuwają skojarzenia z Zagładą. Są to kolejno: las, dziecko i drut kolczasty. Następnie dokonano przeglądu wskazanych obrazów w tekstach kultury. Jako materiał analityczny posłużyły wytwory różnych dziedzin kultury i sztuki, zarówno w ich elitarnych, jak i ludowych przejawach (malarstwo, rzeźba, fotografia, teatr, literatura, film). Rozważania zostały poszerzone o kontekst aktualnie trwającej wojny w Ukrainie. Analizy przedstawień teatralnych i innych tekstów kultury przenoszą dyskurs polityczno-historyczny na plan artystyczny, pokazując, jak sztuka może współpracować w tworzeniu obrazów i pamięci zdarzeń, a także jaką może pełnić funkcję w przepracowaniu traumy.